

*DISPUTATIO EXEGETICO-
THEOLOGICA,
DE
COMMUNIONE
BONORUM,*

ex Actor. IV. vers. 32.

SUB AUSPICIIS DIVINIS

&

CONSENSU SUMME REVERENDÆ FACULT. THEOL., PRÆSIDE,
VIRO MAGNIFICO; SUMME REVERENDO
& AMPLISSIMO

**DN. JOH. JOACHIM
WEIDENERO,**

S. S. THEOL. DOCT. EJUSDEMQUE PROF. PUBL. CE-
LEBERRIMO ut & SENIORE ac h. DECANO & AD D. MARIÆ
PASTORE VIGILANTISSIMO,

**DN. PATRONO, EVERGETA AC AVUNCULO PLUSQUAM
FILIALI OBSERVANTIA COLENDO**

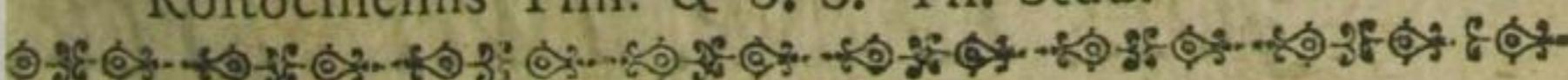
Anno A. O. R. MDCCXXVI. d. I. Maji

In Auditorio Majori,

Horis consuetis, amicæ Dnn. Commilitorum Disputationi exhibe-
bit Autor,

IOH. HINR. TWIETMEYER,

Rostochiensis Phil. & S. S. Th. Stud.

ROSTOCHII,

Typis NICOLAI SCHWIEGEROVII, Ampl. Senat. Typogr.

a. CXXIX. 23.

I. diss. A
9, 23

**PRÆNOBILISSIMO, CONSULTIS-
SIMO ET AMPLISSIMO
DOMINO,
DOMINO
GEORG. HEINRIC.
de GUERICKEN,
IMPERIALIS ET INCLYTÆ REIPUB-
LICÆ LUBEKANÆ SECRETA-
RIO MERITISSIMO
STIPENDII SCABELIANI DIRE-
CTORI AC DIRIBITORI DEX-
TERRIMO GRAVISSI-
MOQUE,
DOMINO SUO,
FAUTORI AC MÆCENATI DESIDERATISSIMO
OPTIMOQUE
*SALUTEM OMNIGENAM PRECATUR, ET IN COMMEN-
DATIONEM SUI*
DISSERTATIONEM HANC ACADEMICAM SACRAM
CUPIT,
JOH. HEINR. TWITMEYER,
*Phil. & S. S. Theol. Studiosus.***

Prospectus Dissertationis.

PRÆFAMEN occasionem, & scopum ac materiam Dissertationis exhibet.

§. I. TEXTUM originalem, junctis variis Versionibus fundamenti loco præmittit, ac

§. II. Contextum liquido demonstrat,

§. III. Scrutiniumque Textus philologicum absolvit; postea

§. IV. Scopus allegati Textus insinuatur, ut

§. V. Circa Subiectum simul ac Objectum disquirat, &

§. VI. Demonstrationem incipiat ab ipso HOMINE, de quo SENECAE egregia Sententia, ejusdemque fons ac origo declaratur. Deinde

§. VII. Status humani pleniorum delineat Indolem &

§. VIII. Specialiter docet, quod ad Commercium cum proximo transigendum, homo instrutus sit HABITU JURIS NATURÆ; Qui cum per Peccatum laceratus sit ac destructus, quoad Complementum doctrinale, ex S. Codice hauriendus.

§. IX. Quoad Rudera tamen perficit hominem, ut SE CONSERVET, ac PROXIMO NON OBSIT; ubi tamen nulla requiritur Bonorum Communio; potius, cum

§. X. IMPERANTES respiciant ad id, ut SUUM QUISQUE TENEAT, id quidem ipsum, secundum dictamen JURIS NATURÆ aliter fieri non possit. Ut hac ratione

§. XI. Et Dominum & Proprietas rerum obtinere debeat.

§. XII. Fanaticorum etiam Communio bonorum nullum invenire locum possit: Quam tamen defendere voluerit Celeberrimus DN. HEUMANNUS. Quapropter

§. XIII. Argumentum Ejus primum: QUIA rerum ipsarum Natura Communioni non refragatur; exhibetur &

§. XIV. ac §. XV. enervatur.

§. XVI. Communicat secundum Argumentum: QUIA Natura Generis Humani Communioni bonorum non opponatur: Cui adjicitur plenior explicatio &

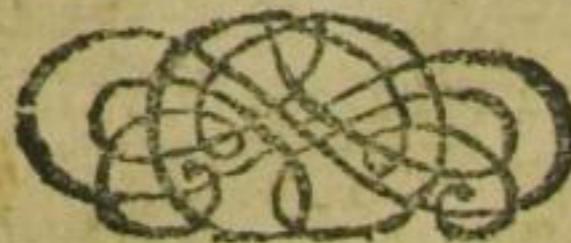
§. XVII. refutatio. Succedit

§. XVIII. Argumentum tertium: QUIA inter Effenos & alios comode obtinuerit; Ad quod tamen plenius respondetur, ut simul

§. XIX. Exceptio: QUIA inter aliquos obtinuit, & sic etiam universaliter obtinere possit, eliminetur; Satisfit etiam

§. XX. Isti exceptioni: quod non fit

- fit metuenda ignavia: in quo the-*
mate
- §. XXI. Exhibit continuatio-
 nem, &
- §. XXII. Reliqua absolvit. Tunc
- §. XXIII. De Dicto *Act. IV.* 32.
 disquiritur; NUM ad Commu-
 nionem bonorum aliquid faciat?
 Quod quidem rationibus soli-
 dis dimovetur (1.) ex apodixi
 Biblica (2.) ex Contextus & Sco-
 pi Natura;
- §. XXIV. (3.) ex Apostolica intenti-
 one;
- §. XXV. (4.) ex Convenientia Re-
 ligionis Christianæ Cum Politia;
 Et
- §. XXVI. (5.) **QUIA** ex eo Tex-
 tus arbitriam demum liberalita-
 tem ditiorum erga pauperes exhi-
 beat. Quin &
- §. XXVII. (6.) *Non omnes inde fu-*
erint sustentati. Et
- XXVIII (7.) Christianis præci-
 pue dominia & proprietates re-
- manserunt, Tunc vero deni-
 que
- §. XXIX. Negatur, QUOD Com-
 munio primitiva Christianæ Eccle-
 sie in Exemplum trahi possit;
 Quia (1.) in Veteri Testamento ta-
 lis modi Communionis nec Regula
 Legalis nec Exemplum reperiatur,
 (2.) In Novo Testamento Christus
 nihil de eadem perhibuerit, & (3)
 exemplum particolare non preju-
 dicet Universalibus sententiis.
 Præterea adjicitur.
- §. XXX. (4.) QUOD multæ sint
 plantatæ Ecclesiae, in quibus nulla
 Bonorum Communio obtinuerit.
- §. XXXI. (5.) ANANIÆ exem-
 plum omnia ad arbitriam refe-
 rat voluntatem, &
- §. XXXII. (6.) Exemplum BAR-
 NABÆ hujus rei causa nil soli-
 dum habeat. Quibus quidem
 absolutis,
- §. XXXIII. DISSERTATIONIS
 præsentis submittitur Epilogus.

PRO-

PRAEFAMEN.

Am mihi contigit esse felici, ut in Universitate Patria ad Triennium ferme pedes GAMALIELUM amplexari, & ora, dona, studiaque singularia, Præceptorum meorum exosculari potuerim; Benignissimam & Providentiam Numinis medullitus veneror, quod MATREM meam sospitem, AVUNCULUM Patris vices amantisimè sustinentem, AD- & COGNATOS in causam ac salutem meam tractos, PATRONOSque expertus sim, quorum amore, benevolentia, & insigni *eueryacia*, si a DEO discessero, hucusque pertingere potui. Omnis & in hoc fui, ut hac prærogativa usus, salubria veritatis divinæ dogmata haurirem, metuere discerem errores revelationi adversos, imo cum inter novos Philosophos tricarum adhuc superfit multum, non possum non & eam deprædicare felicitatem, qua præser-tim a *Magnifico* meo DN. PRÆSIDE ad genuinos JURIS NATURÆ fontes fideliter manuductus sum. Non etiam, quantum profecerim, laudare habeo, nihilominus nec despero, quin studiorum accura-

A 2

tam

tam Isagogen natus, qua commode hactenus ducor,
colophonem tandem, & meum, quantum id mihi
Divina tribuet meta, assecuturus sim.

Publice itaque gratitudinem meam humaniter
ac submisse declarans, profiteor, ALMO omnium, ut
& mei SOSPITATORI, quicquid fortean boni, in
me devolutum, me penitus debere; A PARENTIBUS,
quibus DN. meum AVUNCULUM omnino accen-
seo, vitam, & quicquid amoris paterni nomine veni-
re poterit, profectum, gratus agnosco; Omniaque of-
ficiarum genera, quæ abs AD- & COGNATIS meis
jugiter in me collocata unquam sunt, piæ recorda-
tioni semper erunt relicta; PATRONOS demum &
PRÆCEPTORES, quos uno ordine habeo, & quorum
in me merita cordatissimis maœstro encomiis, obsequiosif-
simè reverebor; Vitam namq; Parentibus, sed His hone-
stam debeo: Omnia igitur illorum beneficia cum longe
superant vires, nihil aliud relictum viribus meis satis
perspicio, quam gratum animum, qui precibus &
votis, Summum Numen pro illorum incolumentate &
prospera fortuna sollicitare, nunquam intermittet, ac te-
storum, me omne id, quod vel ex Parentum, Ad- & Co-
gnatorum, nec non Patronorum beneficiis, & Præce-
ptorum eruditionis ac gratiæ penu collegi, in hono-
rem & gloriam DEI & Ipsorum ubivis laudes esse publi-
caturum, & quo me tandem fata trahent, gratam bene-
ficiarum memoriam mecum perennem esse fixurum.

Legum & Academicarum, quæ volunt, ut omnis
abiturus specimen quoddam profectuum publice ex-
hibeat, rationem pie habens, obedientiam & in hoc
prompte præstiturus, publice progredior, & dum pere-
grinari animus mihi est, partim valedicens, partim quid
tenues

tenues mei valeant humeri, demonstraturus, placido
Commilitonum conflictui me tradere decrevi, ut pa-
teat, quousque tenuiter quidem, sed multa cupiditate
profecerim.

Circumspiciens & de Themate, memorabilem
causam de **COMMUNIONE BONORUM** ut aggre-
derer, subsequens mihi nata est occasio: Notum puta,
est omnibus, ut remotiorum non meminerim, his re-
centioribus temporibus, & præcipue, ubi bellum non
arsit, ac pacis amœna venerunt refrigeria, homines
aliquot nauci, qui laborare noluerunt, & manibus
suis honestius non acquisiverunt, unde viverent, fur-
tis & rapinis sustentationem sibi quærendi insanam
arripuisse occasionem.

Et qui Historiam furum aureæ tabulæ, insignis
istius Cimelii, quod Lunæburgum olim tuebatur,
ex DOMINO HOSEMANNO, vel etiam nuperiorem
CARTOUCHII in Gallia prædatricem scenam invi-
sit, is ad hunc usque diem non defuisse æque tetros
furciferorum mores, ac in genere quidem deprehendet
ex HOMERO, quod de fure dici queat:

*Hic quia nequitiis affuevit, adire laborem
Non vult, & timida populi petit ostia voce
Ut replere suum queat insatiabilis alvum.*

Verum dum non facile datur vitium, quod virtutis
specie colorari non velit, hinc etiam his perditis pro-
vinciarum expilatoribus non defuit glaucoma, quo
sibi assentarentur, & reliquis etiam non satis sagaci-
bus fucum obducerent.

Postquam enim *Fanatici*, confuso satis & fere tur-
bido cœstro perciti, caput illud sanctissimum, *de abne-
gatione nostri*, ita detorserunt, ut nec ad Justificationem,

nec ad fidem, nec ad meritum Christi respicerent & contumelia proh! contemptu ac convitiis totam formam Christianismi in Abnegationem nostri $\pi\omega\zeta\kappa\gamma$ λαζ transfundere, & transformare ausi sunt, ea propter etiam dominia & proprietates tribuere non veriti sunt anomisi, & exorbitationibus mali seculi, ut nec verecundiam signaverint, asserendo, *Bonorum omnium in STATU INTEGRITATIS fuisse communio-nem*; mansisse eandem minimum inter PATRIAR-CHAS, tam ante, quam post diluvium; & deinde etiam superfuturam fuisse, nisi malorum hominum artibus, invidia & avaritia duce, res aliter cessisset, ut nunc dominia ac proprietates obtinerent, ubi multo jure adhuc communio bonorum locum habere posset.

Postquam & porro inter nos surrexerunt, qui Rempublicam ut felicius corrigerent, fictis nominibus, provinciis, gentibus & titulis, id magis commode fieri posse rati sunt; & hac quidem ratione non modo innotuerit PLATONIS *Respublica*, XENOPHON-TIS *Rex*, CICERONIS *Orator*; Verum & in iis temporibus, quæ ad nos proprius pertingunt, conspicatur: THOMÆ MORI *Utopia*, ERASMI *Moria*, THOMÆ CAMPANELLÆ *Civitas solis*, DIDACI BERNARDINI, sive JACOBI BIDERMANNI *Utopia*, JANI NICII ERYTHRÆI, *Eudem. Libr. X. Mundus alter & idem*, *Nova Solyma* ac JOHANNIS BARCLAJI *Argenis: Historia de populis terræ Australis iucognitæ*, qui SEVERAMBES nominantur, Monarchia *Solyporum*, der *Staat des Königreichs Ophir*, L. JOACHIM MEYERS *Lycurgus* & quædemum DORNKRELLIUS alibi, si non & FRANCKI-US Halis intendit; tunc hæc singula ad emendationem

nem multoties minimum directa, pervertere facilius potuerunt etiam hi, qui furtis & rapinis litant, ut vociferari audeant, mundum dominiis & proprietatibus distinctum, hac sua invasione, & injustissima rerum propriarum possessione deturbandum esse; Immagine tempora, ubi hi injusti nominis possessores, injuriosis suis Juribus sint dejiciendi, & mundum vel ab ipsis furibus nunc esse puniendum. Prædia hominesque ditiores suis facultatibus exuendos & necessaria, quæ omnibus debentur, sic rursus repetenda & requirienda esse.

Absonta & absurda hæc omnia reputabunt omnes, qui prudentia debita instruuntur, ne tamen hujus rapacis quæstus nescii plane forent, sequens & fere horridus casus manifestius docuit; Cum namque in terris Mecklenburgicis divagantur nebulones, & rapidæ istorum manus, nec bonis privatorum, nec ipsi publico, aut ecclesiarum piis parcant collectis, quicquid etenim furari possunt, id suum arbitrantur; tunc eo audaciæ imo furoris processit nequitia, ut superiore anno ac mense Septembri duas Epistolas miserint per nuntios publicos, ad Prætorem Urbis Crœpeliensis transferendas, quarum prima ad *Cauponem Brunshæfdensem*, altera vero ad *Generosissimum Provinciæ nostræ, magnorumque Meritorum VIRUM* scripta fuit, & in utraque, quod jam designavimus, litteris quidem ad dextram elevatis & suspensis, exhibuerunt. Ut & tenor ipse in rei vere petulantis ac horridæ memoriam supersit. En! totum furoris contextum;

Ad

Ad Cauponem Brunshöfensem.

Lieber Wirth.

Beil uns von den Einwohnern in Brunshöfen von keines Nahmen bekannt / ob schon etliche dorten gewesen / als Euer ; So habe an euch schreiben und hiedurch bitten wollen /

1.) Dass Ihr den Pastoren Danck saget vor das Geld / so Er uns in dortiger Kirche auffgehoben / weil Es sich noch der Mühe gelohnet hat ; Als lassen wir Ihm versichern / er solle mit seiner Kirche in 2. Jahre uns nicht ferner contribuiren ; Doch mit dem Bedinge / Er soll nicht auff uns schmählen / und schelten oder fluchen / wiedrigensalß wir unsere Zusage brechen müssen und wollen.

2.) Dem Verwalter in Brunshöfen kõnnt Ihr anzeigen / dass wir gar übel zu sprechen / weil seine abscheuliche Hunde lebtens bald einen zerrissen / wir befehlen Ihm hiemit solche greuliche Hunde augenblicklich / wenn ihr es Ihm anzeigen / abzuschaffen / wo nicht / so wird Er ein solches Achzlohn bezahlen müssen / daben Er 3. Tage unser eingedenck seyn soll. Wir schreiben dieses mit höchstem Ernst / und soll nicht ob wir gleich viel zu bedencken haben / vergessen werden.

3.) Den Schmidt und Müller dorten saget / weil sie grob und fast keinen armen Menschen was mitheilen wollen / wir werden auch Ihrer bald eingedenck seyn ; Es wird die böse Welt durch uns gestrafft werden / daran ist kein Zweifel. Gegeben den 8. Septemb. 1725. Subscripta sunt nomina o lis literis initialibus signata. Ad

Ad Generosissimum VIRUM.

Monsieur le Colonell , &c.

Geh habe von meinen ausgeschickten Leuten ungerne vernommen / daß sie das Russowische Kirchen-Geld in Verwahrung genommen / und also meine Leute eine kleine kahle Ravage gethan / mehr auff der Reise verzehren müssen/ als sie Profit gehabt: Weil wir denn auff solche Art genöthiget werden/ die Höfe und wolhabende Leute selbst anzugreissen/ und das Notthdörftige/ welches einem jeden beschieden / auffzusuchen / als wil solches zur Nachricht intimiren'; man mache sich über diese Proposition nur nicht mausig / würde schon jemand von meinen Partisans unglücklich gemacht und entdeckt / ich versichere als ein braver Commandeur meiner Leute / es soll Euer höchstes Verderben vor der Thür stehen. Gegeben den 8. Sept. 1725.

Cum ergo profligatissimæ nequitiae vix explicatus adinveniri potuerit documentum , hinc ex his tragicis attentatis , occasionem nactus sum , ut quoad dictum jam exhibitum, momentum istud *de COMMUNIONE BONORUM* , quantum id in viribus meis situm , explicarem , & temporis rationem habiturus , id præsertim examinarem : Num puta, ex Dicto Actor. IV. 32. Communio Bonorum tunc temporis recepta, norma sit ac regula perpetuæ observationis ? Faxit DEUS, Justitiæ ac æQUITATIS VINDEX , ut metam sanctiorem contingam. Lector vero Benevolus ætati meæ concedet hanc veniam, ut sub umbone eruditiorum, quod deest suppleatur, quod deviat ad tramitem retroducatur , & quod probat appiausum experiatur.

B

TRA-

TRACTATIO.

§. I.

CRITICIS CUM VACARE NON POTUERIM, ID HODIE SUFFICIAT, UT, QUÆ USUM IN IPSA PRÆSTANT PRAXI, POTISSIMUM PERSEQUAR. TEXTUS IGITUR SACER HUJUS EST TENORIS :

TÙ δὲ πλεῖς τῶν πιστεύσαντων οὐκ ἡ καρδία νῷοι ἡ ψυχὴ μία : νῷοι δὲ εἰς τι τῶν υπαρχόντων αὐτῶν, ἐλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' οὐ αὐτοῖς ἀπαντά κοινά.

Versio Latina SCHMIDII:

Cæterum multitudinis eorum, qui crediderunt,
erat cor & anima una, neque ullus quicquam facul-
tatum, quæ ipsi, dicebat proprium esse, sed erant illis
omnia communia.

Versio Germanica LUTHERI:

Der Menge aber der Gläubigen / war
ein Herz und eine Seele. Auch keiner sagete
von seinen Gütern/ daß sie sein wären/ sondern
es war Ihnen alles gemein.

Varians equidem lectio græca deprehenditur in *Exemplari Cantabri*: quod BEZÆ fuerat, ast quo usq;
hæ variante *Lectiones* valeant, & an authentico no-
stro aliquid detrahant Codici? Eruditorum relinquo
judicio, & quis CURCELLÆI, MILLII, & KUSTE-
RI in colligendis variantibus lectionibus animus fue-
rit? satis omnino constat.

JUNII & TREMELLII versio cum Schmidiana
examissim conspirat, ut eadem verba quoque adsint.

Versio germanica *Papeorum ac Calvino-Refor-*
mato.

matorum accurate conveniunt. REITZIUS, pessimus interdum Novator, pro *Ein Herz und eine Seele.* substituit *Ein einzig Herz und einige Seele.* Subjunxit præterea variantem lectionem ex exemplari Cantabr. *Und es war kein Unterscheid unter Ihnen.* FELBINGERUS nil novi inventire potuit, HEDINGERUS itidem eadem verba retinuit, & TRILLERUS hodegum LUTHERUM secutus, bono nunc tramite incessit.

§. II.

Historiam quod LUCAS Θεόπνευσος consignaverit, quæ ad usque annum post natum Christum sexagesimum secundum pertingat, omnes fere uno mecum ore fatentur ; Peculiarem ergo historiam de *claudio sanato Cap. III.* legimus, & cum PETRUS id virtute divina CHRISTI factum, publice doceret, Judæosque ad pœnitentiam & fidem in Christum hortatus, persecutionem & carceres expertus esset, id *Capite IV.* recensetur, ut tandem adjiciantur credentium post liberationem Apostolorum effusæ preces, pro dissipandis Evangelii hostibus, & singularis Spiritus Sancti praæfentia, ac divina ad verbum DEI prædicandum excitatione ; quæ omnia excipit nostrum Thēma :

§. III.

Circa scrutinium Thematis mei grammaticum, dam nihil, quod referam, habeo, præterquam terfa verba, nitit constructionem, & fortean quædam quoque emphatica ; Si & Rheticæ præcepta ac fundamenta hic quæro, revereor Spiritum Sanctum hic accurate disponentem, & argumentum illustratione quadam manifesta inferentem, quo felicius scopus illius ac intentio animis nostris sese ingerat, & si causam admirabilis

hujus casus efficientem, & objectum p̄ um penitus inspicimus, βάθος sane singulare, expressiones ad vivum rem depingentes (e.g. quod illorum credentium (*in concordia*), *unum cor & una anima fuerit*,) agnoscimus; Duas quoque quilibet facile animadvertisit propositiones, quarum prima se tanquam causa, altera tanquam effectus habet; nimirum, adeo arcta illis fidei, morum & affectuum, ad gratiam Spiritus S. compositorum & suspensorum, erat harmonia, ut opes & bona, ad incommoda sublevanda, quæ initia Christianismi secum ferebant, unicuique erant parata; adeoque grata concordia, ut ne quis mussitaret, probe expendens, quantas divitias attulerit meritum Christi.

§. IV.

Scopus & Spiritus S. immediatus ac directus eo vergit, ut nimirum virtutis Verbi Divini ac Mediorum salutiferorum amplius & egregius demonstretur fructus, ac exhibetur, quomodo hi, per hæc media regenerati, justificati & unione mystica beati, perfecti fuerint ad omne opus bonum, & studuerint, firmam facere vocationem suam & electionem, in id studium omne conferentes, *ut subministrent in fide sua virtutem, in virtute cognitionem, in cognitione vero continentiam, in continentia vero patientiam, in patientia vero pietatem, in pietate vero fraternalm charitatem, in fraterna vero charitate dilectionem, ut sic nec segnes, nec infrugiferi constituantur in Domini nostri Iesu Christi cognitione.* 2. Pet. I. 5. s.

§. V.

Tales præterea hic in censum veniunt, qui vera imbuti cognitione divina, atque quoad singula religionis fundamenta perfecti, adeo pie, caste ac integre vestigia

vestigia voluntatis Christi legerunt, ut omnes quoque partes, quantum id humana fert conditio, absolverint, ac unice eo tetenderint, ut semel agnitam, & fideliter apprehensam, sibique applicatam veritatem illibatam ac integrum retinerent, & ad fidem præterea defendendam parati forent; quid? quod, dum tanquam anima una ac unum cor fuerunt, non potuerint non, quin singulis sui corporis membris, quæ ad subsistiam essent necessaria, suppeditarent: Id quod commodius vix fieri tunc poterat, quam si opulentiores liberali animo dispensarent illis, qui propter JESUM CHRISTUM omnia reliquerant, & fortean illis, qui ob apprehensionem fidei Christianæ honoribus exuebantur, hæreditatibus excludebantur, ex consortio aliorum ejiciebantur, & quæ non forte alia adhuc ratio, pro isto temporis statu, hanc communionem bonorum toti Christianæ Ecclesiæ per quam commodam & proficuam svadebat.

§. VI.

Ut vero rem meam proprius ingrediar, tunc hominem non esse tumultuarium & incogitatum opus, sed inter maxima rerum suarum naturam nil babere, quo magis glorietur, aut certe cui glorietur. profiteor cum SENECA. Libr. VI. de Benefic. Cap. XXIII. p. m.

510. Parum & de cœtero referre ad causam meam arbitror, ut scruter, quo Philosopho Doctore hæc hauserit? Quisquis etenim ille fuerit, dummodo demonstratum potius habeatur, quod prisci gentium DII & HEROES, quicunque per universum fere orbem culti sunt, earundemque quoque conditores plerosque ac legum latores, totamque Ethnicorum Theologiam, ex MOSE ipso, MOSIS que Actis aut

B ,

Scri-

Scriptionibus dimanaverint. Vid. HUETIUS. in *Demonstratione Evangelica. Cap. III. Prop. 10. §. 1. p. 115. s.* Et EDMUNDUS DICKINSONIUS. in *Physica Veteri & Vera. Cap. XIX. & XX. p. 369. ss.* Proinde siquidem sparsim multa de *Creatione*, de *statu prime perfectionis*, de *lapsu & restitutione hominum*, apud Philosophos leges. Vide post HUETIUM, P. ALLIXII. *Reflexions sur les cinque livres de Moysé, pour établir la vérité de la Religion Chrétienne. Chap. III. IV. pag. 1.*

§. VII.

Hominem itaque exactius ut considerem, thema meum me jubet, dum vix de Communione Bonorum sanum aliquid sum exhibitus, nisi in aprico positum sit, quibus donis ac præminentibus bonis Summus rerum Arbiter hominem instruxerit? & quomodo Quilibet bona quidem communia cum reliquis sui generis possideat; simul vero etiam bona quædam, sibi soli collata, tam animi, quam corporis ac fortunæ acceperit; Quod propterea Summum Numen illum hominem dispensatorem constituerit super illa bona & dona, sic quidem, ut his consideratis, reveratur ac timeat DEum, tanquam benignissimum collatorem, in cuius liberrimo arbitrio positum sit, accumulare eadem, aut privare ingratos iisdem; Ut ulterius his bonis atque donis prospiciat cuicunque sui ipsius felicitati, ac omni candore & dexteritate sic tandem dotes suas dispenset, quo Reipublicæ, ac omnibus suis concivibus, (quantum suis viribus valet) bene fit, & faciat; Ut his tandem corruscus, præstet Officia Veri, Pii, Justi ac Honesti.

§. IIX.

§. IIX.

Creavit vero Sapientissimus Pater hominem, huncque perfecit Imagine divina, ut commercium Secum alere posset; Inscripsit ulterius cordi ipsius sanctam J. N. regulam, quo ad commercium cum hominibus ineundum, suspendebatur abs voluntate divina, & hac quidem probe observata, revereri poterat aliquid supra se positum, conservare se in statu, in quo erat constitutus, & proximi commoda jugiter promovere. Accepit præterea, quod ad statum rationalem attinet, egregias animæ atque corporis dotes. Hos tres singulares status aut amplius prosequar, & quæ circa illos obvenerint, longius exhibeam, tempus haud permittit; satis dixero, si afferam, causam meam occupari circa Commercium cum hominibus. Probe quidem memini. quis & qualis proh! status, per peccatum diris modis nos detineat? & quod quoque aureæ literæ Juris Naturæ, mentibus nostris inustæ! multa ex parte sint deletæ, ac quoad rudera tantum supersint; Hincque prona consequentia objici mihi possit, causam meam ex juris naturæ placitis nequaquam demonstrari posse; Ast eo mea quoque qualis qualis argumentorum dispositio non ascendit, sed dum Jus Naturæ complementum suum doctrinale in Sacro Codice deprehendat, & Thema meum, Comma quoddam ex Bibliis, fundamenti loco sternat; depromam quidem, quoisque hæc satis adhuc modo suo referta theca id possidet: Dum vero in venero, ulteriorem apparatus in J. N. mihi non porrigi, certissimum refugium ad anchoram Sacram, Sacrum puta Codicem mihi indulgendum esse, non ambi-go. Ex iis & utrisque Bono cum DEO! totam causam

sam sic absolvī, ac thesin meam demonstrari posse
persuadeor.

§. IX.

Præsuppositis hisce, mediante Jure N. cognoscimus, homines ad Socialitatem colendam, foven-
dam, ac sustinendam sufficientes vires accepisse; hos-
que homines possidere dona Corporis, Animi ac for-
tunæ, ut his ipsis, sub auspiciis providentiæ divinæ,
conservent se in statu, in quo semel sunt constituti;
Si emergere possint, honestis vero & legitimis mo-
dis, omnem adhibeant operam; Si vero ulterius pro-
gredi nequeant, Summi Sospitatoris uias ac auxilium
exspectent. Non vero sibi solis vivunt, sed cum Proxi-
mo, quibus DEus eadem Jura communia concessit,
hinc & tenentur, relinquere Proximum in statu, in
quo est constitutus; Si facere possunt, ut ad lautiorem
fortunam emergant, sincero nisu id faciant; Si halluci-
nantem in progressu vident, partim manum meden-
tem afferre, partim Numinis providentiam super il-
lum sollicitare, ac ad id, ut Summo Nunini confidat,
reducere eundem sunt obligati. Collatis hinc viribus,
quisque eo prospicit, ut Sibi, & Proximo bene sit,
quo ipso salus Reipublicæ quoque miris modis adstrui-
tur. Videatur de Officiis tam absolutis, quam hypothet-
icis hominis erga hominem, GROTIUS, PUFEN-
DORFFIUS, GLAIEIUS, THOMASIUS & pas-
sim Juris Naturæ Doctores, sub citato rubro.
De varietate donorum addas CICERONEM:
de Finibus bonorum & malorum, Lib. III. c. xx. ubi
simul invenies, quo & quali modo quisque juxta dicta-
men rectæ rationis hæc omnia applicare teneatur, & si
unquam

unquam quis juctundiori deductione officia cuiusvis erga quemvis, & præsertim commoda proximi promovenda delineavit, sane est SENECA. Lib. IV. *De Beneficiis.* Cap. XII. p. m. 314. A. Uberioris explicacionis gratia, quomodo puta, miseriores sint refocillandi? legatur SOCRATES. in *Gorgia, vel Rhetorica Platonis.* Libr. XXV. p. Opp. Platonis 372. m. His deductis nulla thesis aut consequentia hucusque datur, quæ perhibeat Communionem Bonorum, sed potius quisque convincitur, accuratissimum ordinem introductum esse, dum cuivis sua sunt collata ac dispensata bona ac dona, quæ quidem ad suum ac proximi usum applicare tenetur, sic tamen, ut cuilibet sua Jura, sua dona, sua peculia propria maneant; hæc igitur officia dum omni socialitatis membro incumbunt, vel eo quidem ipso, Communio quædam Bonorum non erit necessaria.

§. X.

Quemadmodum ergo Imperantibus hanc legem dedit CICERO, *de OFFICIS.* Libr. II. Cap. XXI. *Imprimis autem videndum erit ei, qui Rempublicam administrabit, ut Suum quisque teneat, nec de bonis Privatorum publice diminutio fiat.* &c. Ita secundum Juris N. dictamen cuique hominum competit status aliquis, & qualitas ea moralis, ad aliquid juste habendum aut agendum, inde siquidem respectu personæ dominium, respectu rerum vero proprietas exorta. *Nec enim ut voluptatem expetat natura movet infans.* Sed tantum ut se ipsum diligat, ut integrum se salvum que velit. Omne enim animal simul ut ortum est, se ipsum & omnes suas partes diligit - contraria, add. CICERO.

C

Libro

*Libro de finibus B. & M. Cap. XI. p. m. 40. Qui & Libro III.
Cap. V. p. m. 52. l. 18. J. scribit: Placet his, quorum
ratio mibi probatur, simulatque natum sit animal
(hinc enim est ordiendum) ipsum sibi conciliari,
ac commendari ad se conservandum & ad suum statum,
& ad ea, quae conservantia sunt ejus status, diligenda:
alienari autem ab interitu, nisique rebus, quae,
interitum videantur afferre. Id ita esse sic pro-
bant, quod antequam voluptas aut dolor, attigerit, salu-
taria appetant parvi, aspernenturque contraria.
quod non fieret nisi statum suum diligerent, interitum
timerent. fieri autem non posset, ut appeterent aliquid,
nisi sensum haberent sui, eoque se, & sua diligerent. Ex
quo intelligi debet, principium ductum esse, a se diligen-
di. Imo Libro IV. Cap. X. p. 63. l. 64. addit: Ipsa
institutio hominis si loqueretur, haec diceret: primos
suos quasi coeptus appetendi fuisse, ut se conservaret
in ea natura, in qua ortus esset.*

§. XI.

*Quomodo hoc studium, statum nostrum, quovis
honesto modo, perficiendi, cum ætate nec langeat nec
algeat, & quomodo magis magisque reddamur, pecu-
liaria nostra tam parta, quam collata bona & dona, no-
bis interdum quoque privative, vindicandi, defenden-
di & suspiciendi, prompti & parati, tam ex natura
Dominii, quam ex naturarum, seu proprietatum ex-
ponere possem; Si adderem quoque ulterius, quæ MO-
RALISTÆ nostri passim de differentia ac varia ap-
plicatione corporis, animi, ac fortunæ bonorum, ex-
posuerunt, liquido etiam inde constaret, quod Com-
munio bonorum e diametro Juri Naturæ esset con-
traria*

traria. Jura equidem communia aliqua homo abs Deo accepit, hæc vero ne **Communionem** quidem Bonorum introducere, §. IX. docui; hinc cum ad privata & singularia me converto dona ac bona, injurius essem, tam in Almum Dispensatorem, quam in quemvis honestum Virum, qui omni adhibita industria, opera & diu- ac nocturno labore & sudore, bona ac dona sua quidem auxit; ast **Quemvis, Tros, Rutillusve** fuat, nullo discrimine habere teneretur. Haud exigui quoque ponderis emergit quæstio: An ipsa natura rerum communioni non retragetur, de qua sententia ut affirmativam credam, amplæ supersunt causæ; hac etenim non admissa, corrueret certe omne fundamentum Dominii & proprietatum, absit vero hoc per omnem modum. **Quod** vero ad **Conservationem**, & quidem privative nostram, spectat, pluribus legas **CICERONEM.** in *Oratione pro P. Sextio.* Tom. II. Opp. p. m. 356. s. quod idem caput more suo, hoc est solide ac judiciosissime, illustravit **DN. SCHUNTEZPEJSCH.** in *Dissert.* quæ legitur Vol. I. N. XLIII. & exhibet *Jus Belli circa fana & sepulchra.* §. II. s. p. 2. s. Quod & ad sententiam de Communione Bonorum pertinet, legatur **BECMANNUS**, qui **GROTHI** Opinionem de Communione Bonorum primæva, feliciter discussit ac removit, *in Notis, de Jure Belli ac pacis II, II, II.* p. 340. s. & post, **ARNISÆUM, PUFENDORFFIUM, SALMASIUM, HERTIUM, & innumeros, DN. ZIEGLERUS.** *de Jure Majestatis. Libr. I. Cap. XXXIII.* p. 531. s. conf. *Cap. XLI.* p 697. Quot deniq; capita quidem *Jus Naturæ* continet, tot causas adhuc recensere possem, nisi actum agerem, hinc & ad alia me confero.

§ XII

Nubem vero testium adducere hicequidem possem ,
ac plus quam centum argumenta contra famigeratam
sententiam & garrulam fluctuationem Fanaticorum,
quorum inter alias , & hæc est opinio , quam cum
SEBASTIANO FRANCKEN. in Paradoxis. b. 36. nu-
gati sunt : **Das Eigen oder Mein und Dein sey wieder**
die Natur und Eigenschaft der Schöpfung. Quæ
quoque hujus hypotheseos gratia, Veterator ille & Hi-
storiæ genuinæ perditor, imo proditor, **ARNOLDUS:**
III. VIII. 55. in der Kirchen und Käther Historie ,
peculiariter etiam in der wahren Abbildung der er-
sten Christen. **Lib. III. Cap. VIII. copiosius** effutiit, re qui-
dem ipsa tanti non fuerunt, ut non multa ex parte rejece-
rit & refutaverit eadem. Vide. In den Abwegen. **Lib. II.**
Cap. VI. & D. JOACHIMUM LANGIUM. in der Mittel-
Strasse. p. IV. p. 363. s. Hæc nullatenus adduxisse,
nisi proh ! eo devenisset tempestas rerum, ut plenis mo-
tibus vigeat fere hæc malesana hypothesis , quam in
Præfamine meo suis depinxi coloribus, & cujus ex literis
furum exemplum quoddam huic rei satis conveniens,
conciliavi ; præcipuum vero & potius quoddam illo-
rum argumentum est ; Communionem Bonorum
statui hominum primævo congruere & coeteris pari-
bus ali posse. Circumspiciens proinde de sincero ac poli-
to adversario, lutosis enim ac turbulentis Fanatico-
rum me committere lacunis, vix ac ne vix quidem di-
dici, Inveni Virum in Re Litteraria sat notum ac
celebratum, DN. CHR. AUG. HEUMANNUM : Is
enim Ienæ, Anno MDCCIX. d. XIII. Aprilis, publica-
*vit Disputationem, sub Rubro : *Suum Cuique, sive Dis-**
serta-

sertationem Jurisprudentiae Naturalis, De Dominii Origine. Hinc & cum Eodem hanc controversiam amice discutere volui, ut rationes & momenta juxta opinionem Viri exhibita, pro tenuitate virium mearum enervem, causæque caput in decens eveham æstimium.

§. XIII.

Postquam ergo §. I. Denævis disciplinæ J. N. strictim disseruerat, & §. II. quæ ad Etymon, Homonymiam & Synonymiam spectant, proposuerat, §. III. Proponit questionem: *Anne omnia, prout Deus res creatas hominibus communiter utendas dedit, in communione manere potuerint?* omniq; debito modorotiocinatur: QUOD Dominium fuerit introducendum, aut ob ipsarum rerum naturam, aut ob conditionem humani generis; & proinde varias determinationes thesi suæ apprime convenientes addit, diversumque statum, quo Communio Bonorum locum invenire possit, exposnit; ulterius etiam, quo & quali modo Socialitati per Communionem B. consuli possit? explicat & tandem argumentum primum pro Communione Bonorum hac forma comparere facit:

Si rerum ipsarum natura communioni non refragatur, tunc neque proprietas, neque dominium firmostant talo. Sed verum est prius; ergo & posterius.

Prioris vero ratio consistit in hoc. *QUIA tantus sit in omniregione, rerum proventus, ut divinam providentiam accusandi, nihil causæsit.*

§. XIV.

Non volo (a) & generatim hæc humaniter mone re, quod prioris ratio multa adhuc indigeat illustrati-

one; quid enim dicendum esset de *Insulis*, quæ accrescente humano genere, res ipsas non suppeditarent Communioni sufficientes, & sitantus non foret in iis proventus, ad vitam bene beateque transigendam singulis, qui multiplicatis generationibus sunt exorti? Annon tunc ipsa rerum natura divisionem exigeret, & secundum proportionem suam excluderet ac arceret aliquos, ut earundem usu intercluderentur? Sed cum talia, Ipse CEL. AUTOR adverterit & abundantiam rerum præsupposuerit, annon tunc argumentum ejus est a particulari? Quod quoisque in demonstratione genuina valeat, judicio tanti Philosophi committo. Speciali potius demonstratione, & (b) non dicam de brutis, volucribus, aut piscium variis generibus, in quibus demonstratum est, quod propria habeant a benigna natura bona, propria receptacula, propria loca, cuique sic tributa, ut ab aliis per vices occupari nequeant; quorsum omnino simul referri debet, quod foetus suos educant, & contra vim quamcunque defendant, a recessibus, nidis & voluntabris abigant, quicquid proprius se illis admovere molitur, & usque adeo sui amore ebriæ sint res omnes, ut nec quicquam reperiatur in tanta varietate, quod in commune consulat, & situm ac quæstum proprium alieno postponat; Quænam siquidem foret tam crudelis natura, quæ vellet sibi omnia conformia reddi cum præsentanea pernicie? Sed peculiariter (c) circa hominem occupabor, ubi certum mihi statuitur, Summum Numen massam primigeniam successive in classes & species constituisse, terræque ipsi fines suos tribuisse, & si hominem secundum statum naturalem

ralem consideras, quæ & qualia ipsi peculiaria veniant, jam quadantenus excussi, quantum huc spectant: Insuffidium vero Revelationem advocans, ibi statim deprehendo, Paradisum Protoplastis tanquam proprium aliquod concessum esse, quod quidem omne non Communionem, sed disgregatorum potius, disgregatumque usum & proprietatem designavit. In quibus singulis plenior demonstrationis campus aperitur; Non etenim disputari potest, Adami corpus ex gleba, Evæque ex costa, Caini ac Abelis ex cohabitacione parentum, & sic quidem prodiisse, ut in singulis non ad communionem, sed ad separationem & proprietatem rerum ducamur: Uvera, lac, nutrimenta quæcunque, amictus, vestes & indumenta varia, modi meditandi, operandi & agendi, dum proportionem suam exigunt, rerum quoque proprietatem declarant. Amor & nostri ac studium sui, omnisque ordinata caritas incipit a se ipso, quo pertinet illud

ACCURSII:

Alpibus ille perit, qui se plus diligit ullum. Videatur copiosius de his agens ARISTOTELES. *Libro II.* *toto, & ex eo ARNISÆUS. de Republica. Cap. I.*

§. XV.

Hinc igitur etiamsi forte in aliquibus, aut in omnibus regionibus tantus foret rerum omnium preventus, ut divinam providentiam accusandi nihil sit causæ; simul tamen & ordinis divini ubivis, & admirabili varietate distinctarum rerum, disquisita fuisset habenda ratio, quæ non ad unitatem aut communionem vagam, aut promiscuam, sed ad unionem plurimum, ac proprietate, & propriis sibi tributis, prudenter ac pie

ac pie utentium, indeque efformandam amicam harmoniam omni manu duxisset. *Coeli enumerant gloriam Dei - - scientiam. Ps. XIX. 2. f. Laudant Almum Creatorem omnes Angeli, omnes Exercitus ejus, sol, luna, stenes cum pueris.* Ps. CXLIIX. Eo quod non ad uagam identitatem sed, ad scitissimam distinctionem parata; neque proinde de Communione indiscreta participant, aut adeandem apta sunt. Admirabilem istam harmoniam adumbrat Augustinus: *De Civitate Dei. Lib. II. Cap. XXI.* Ita resvarias in proprietatem traductas voluit Numen, & concordia suavi convenire omnia voluit Deus rerum separatarum: Ubi namque unitas & communio foret rerum, ibi & unus omnium debuisset esse animus, una ac eadem usus rerum proportio, unum votum eademque sors, & quam difficilis fuisset in statu primævo Communio Bonorum, eo & multo difficilior in statu lapsus, nec pauperis aut divitis, nec potentis aut invalidi, nec obligantis nec obligati, nec Juris nec Injuriarum fuisset distinctio. Consimili ratione, quæ ad acquisitionem & amissionem, ad utilitatem & damna referenda sunt, finibus suis exularent. Hinc igitur introducta Communione Bonorum, abolenda tota socialitas, omnia Jura, omnis lex, & Saturnia regna redirent.

§. XVI.

Progrederior cum CEL. AUTORE, & ad ipsius §. III. ubi de *natura Generis humani agere pergit, inquisiturus: Anne & hæc Communioni rerum omnium servanda sit idonea?* Ne vero Tractatio excrescat, per numeros agam. Novi igitur sic.

(a) De

(a) *De aureo Seculo & Saturni decantato satiis regno, quod pura puta sit fabula; & si apud reliquos Poëtas deprehendo, quod quadam tenus aliquid veri sub occultis simulacris lateat, concludo, aut ex lectione Codicis, aut Commercio cum populo DEI, aut relictis aliquibus Catechismi ruderibus dimanasse, interea non est negandum, OVIDIUM in libris Metamorphoseon fab. 3tia statum innocentiae depingere, sed unde haec habeat, quivis cernit, & in aliquibus non fabulam sed fabulosis narrationibus corruptam historiam deprehendi, firmius autumarem. Videantur Autores, qui de Mythologia eorumque ex- & applicatione fusius egerunt.*

(b) *Ea etiam quæ apud JUSTINUM Lib. XLIII. C. I. n. 3 leguntur: Italiæ Cultores primi Aborigines fuere: Dominis recumbant; quæ quoque VIRGILIUS Georgiorum libro l. n. 125. s. adduxit, ac TIBULLUS l. 1. Elegia II. confirmavit, & quæ præterea Hesiodus, Lucretius, Macrobius & Plato, præcipue LACTANTIUS Lib. V. Cap. V. habent, ex illis omnibus neque proprietatem rerum pessundatam, aut plane eliminatam vidi, potius ipsa proprietas rerum & possessorium sub Regibus & Directoribus ac Dominis tam humaniter dispensatum intellexisse eosdem concipio, ut non modo gratis erogaretur petenti, sed & in usus publicos hilari ac prompto arbitrio expenderent Hibona sua privata, sicubi id conservatio proximi & ipsius rei publ: cæ exegit, hanc obcausam etiam LACTANTIUS Tibulli dictum solide & ex instituto explicat.*

(c) *Citavi jam in Præfatione varios huc facientes Autores ac libros MORHOFII, SEVERAMBUM*

D

Ser-

SERPILIUM ac multos alios, intentionem quoque illorum brevibus adjeci, sed nec in his ipsis proprietatem rerum simpliciter impugnatam expertus sum, neque directorio ac Dominio vacuam penitus inveni & Juris dictione orbam Rempublicam. Præterea etiam de singulis istis quisque politus est persuasus, quod cum PLATONE asseverare habeant *Vid. Opp. librum XXXI. & Dialogum IX de republica sub fine*: Intelligo equidem, quod ea in civitate dicis, quam nos condidimus in præsentia, quæ & verbis solum, in terris vero nunquam, ut arbitror, exstat. At forte in Coelis illius exstat exemplar, conspicuum ei, qui & intueri voluerit, & se ipsum ad illud, cum intuitus est, instituere. Nibila refert, sive uspiam sit, sive erit, quæ enim illius officia sunt, ager solum: quæ alterius sunt nequaquam.

§. XVII.

Non fugit me d PYTHAGORAM inter suos discipulos ac Se^ttatores, cum κοινὰ τὰ τῶν Φίλων debere esse pronuntiaverit, jussit simul, ut deponerent iidem in medium facultates, & in unum redactas omnium communes statuerent, id quod A. GELLIUS Lib. I. Noctium Atticorum C. IX. confirmat, & hanc societatem cum antiquo consortio Romanorum dicto Cœnobio comparat, & Petrus Mosellanus uberioris hunc locum explicat, & si prætermisero ea, quæ in Communione Hæreditatis inter JCros observantur, quia supra meum captum sunt, satis sit, quod EPICURUM nominem, qui magnopere κοινωνίαν Pythagoricam improbavit, qui diffidentiam illam dicebat, & voluit ita omnia inter amicos haberi communia, ut tamen unus quisque proprietatem ac possessionem retine-

retineret, ususque demum promiscuus esset petenti-
bus amicis, qui eo egerent, qui vero postula-
ret, ab singulis bona in medium darentur, sic o-
mnibus profutura, de eo & recte perhibuit, quod bo-
nae voluntati amicorum videretur diffidere, quasi ali-
tor de suo, erga amicos liberales esse non possent,
nisi coacti per collationem, nam qui semel in com-
mune conutulit, quod Suum erat, non amplius ejus
est Dominus, ac velit nolit, alii, ad quos ea nihil per-
tinebant, bona ejus participant. At tales amicos esse
oportebat, ut de eorum benevolentia & liberalitate
æque securi sint amici, ac si bona eorum cum his pro-
indiviso possiderent, in necessitatibus suis non aliter
iis usuri, quam si essent propria vel saltem commu-
nia. Hæc κοινωνία placebat Epicuro, quæ parem ha-
bet fiduciam amicorum, quam si societas & consor-
tium inter eos omnium Bonorum intercederet.

§. XIIIX.

Recepit se post ea CEL. AUTOR, esse *ad*
ESSENOS & hodie sic dictos **ASCETAS** sive **MONA-**
CHOS, ET **LABADISTAS**, qui κοινωνίαν quoddam in-
stituerunt, communiter inter se habentes omnia idque eo
consilio, ut perfectionem quandam, quæ a virtute maxime
erit, affecti præ aliis viderentur. Derivationem ES-
SENORUM, quos rectius ESSÆOS dixisset non com-
memorans refero me ad Autores: JOSEPHUM, Euse-
bium, & ad alios, qui recentioribus temporibus de hac
Secta scripsérunt, inter quos eminent & HOTTINGE-
RUS ac LUNDIUS. Quæ & illorum conditio PHI-
LO JUDÆUS in Tractatu, quod liber sit, quisquis vir-
tuti studet: & pagina Operum Coloniensis Editionis
Anno 1613. per 678. exhibuit, itidem PLINIUS Libb.

D 2

Na-

Natur. Histor. V. C. XVII. *Monachos* quod attinet, illorum statum tam Juri Naturæ, quam ipsi Revelationi contrarium esse, moderna illorum conditio docet, nunquam illorum institutum enormioribus caruisse vitiis, *Qvistorpius*, *Hebenstreit*, *D. G. Möllerus* & multo plures satis evicerunt; eodem etiam modo de Labbadistis multa adferre possem; sed videatur omnium brevissime D. ENGELSCHALLIUS in præjudiciis fidei, qui illorum ortum ac dogmata solide excusfit, paucis ut multa dicam, fictitia illorum θεωρεία scatet tot nævis, quot virtutes fere gloriantur.

§. XIX.

Ulterius Celebr: A. præsuppositum suum communire studet hoc argumento:

f. Si virtutem consociatorum sequi potuit particularis communio, tunc & Universalis communio cum virtute per totum humanum genus diffusa conjuncta fieri potuit.

Verum iterum a particulari ad Universale progressitur Autor, & quæ'quæso est illa virtus, qua duce & moderatore introducitur illa Communio? Summum Bonum impenso prosequi amore, & voluntati ejus quibus vis in rebus accuratissime morem gerere, proximum tanquam semetipsum amare, ejus commodis æque ac suis quavis ratione velificari sunt effectus Veritatis, quos tam Scriptura quam Jus Naturæ revelavit, & virtutes ipsæ non essent, nisi in Cordibus hominum radices veritatis tenuissent, quicunque ergo virtutis particularis argumento se convictum esse sibi persuadebit, ille ipsius etiam veritatis justam rationem habebit, & cum argumenta tam J. N. quam Revelationis ad proprietatem rerum & dominium

minium tam plana nos ducant via, ut etiam in particulari possessorio, & si res ad vivum refecanda, non sine hoc possessorio Ηλαρή τὰ τῶν Φιλῶν κοινά esse possint; quæ igitur causa foret, ut ad hypothesin concedamus, quæ thesi adversatur, & quam impossibilem effectu Scriptura ac Jus Naturæ declaravit, imo omnium rigidissime demonstravit? indulgenter pono, naturam Sapientum non ad luxuriam usque cupidam, sed paucis contentam esse: Veruntamen id non video; quod præterea fieri non potuerit aliter, quam ut in commune laborarent tam sancti moris homines; dato siquidem possessorio, & defensarerum proprietate benevolentia & mutuus amor feliciter eo contendissent, ut ex mutuis officiis maximum virtutis & probitatis suæ fructum perciperent homines; quem etenim *instar ipsius Dei* amo, eum quoque meis laboribus ac bonis frui volo, ut in casum desiderii & necessitatis non possim non omnia cum proximo habere communia, idque felicius exigo & efficio, quo usque per benedictionem divinam bonis affluo, & fructus laborum meorum indies percipio: Id quod in conjugibus amore summo flagrantibus vel eo ipso videre est, quando sponsus gratitudine multa videt, quid adlatum, & in posterum in gratiam & emolumentum conjugis sit custodiendum & ampliandum. Sponsa vero experitur in domo mariti omnia sibi parata, suis etiam curis in posterum ornanda augendaque esse. Dixerit hic ARISTOTILES *in Communione positam esse amicitiam.* Sed tamen vel is ipse Proprietatem rerum omni decenti modo defendit. Legatur *Topic:* Libro II, Cap. III. s. & *Politic.* Lib. II, C. I. seq.

D 3

(g) Quod

Excipit Autor: (g) *Quod non sit metuendum nequidem ignavia torpescentes velut ignavum fucorum pecus alieno labore fruantur in fraudem reliquorum, cum illud malum longissime afuturum foret, & certatim omnes strenuo labore officii sui, mensuram explere consturi sint.*

Quo quidem causam sublatam opinatur de penuria conquærendi, cum alter alterum mutuis sublevasset officiis, nec alterum usu cujusquam rei prohibitus, nec usu rei cujusquam alteri rei nocitus. Quo quidem modo porro fruges ac fructus possessione nullius, usu vero forent omnium, imo dum usus forte fuisset cujusque proprius, cum nullus alteri eripuisse, quod ipsi cœpus, ut vel tandem proprietas vestis, domicilii, supelleftilis, & sic porro evenerit, eo quod copia rerum communem horum usum non exigeret, idque ne legem migraret de æqualitate, quem in finem PUFENDORFII ac THOMASII testimonio frui voluit,

Verum ut a fine incipiam i) PUFENDORFII Communionem, quam libro IV. Cap. IV. §. II. descripsit & applicatam dedit, ad Communionem primævam vide v. seq. eandem etiam plenius oppugnavit, & proprietatem ac Dominium §. IX. vindicavit, & quamvis THOMASIUS in der Götlicheu Rechts-Gelahrtheit Libr. II. Cap. X. de statu integritatis præsumere voluit; communionem rerum ibi fuisse consuetam ac certam, §. tamen 96. seq. partibus meis per omnia accessit: das unbeschadet der Mühe gearbeitet hätten. Statum naturalem, a DN. PUFENDORFIO dictum quod attinet, tunc magnum mihi inde suppetit argumentum, quod abs plurimis omnino

omnino sit retectus & rejectus: status enim ejusmodi nunquam est nec fuit, nemo etenim nascitur nisi sit obligatus. *vide sis D. Titium & illius Observationes Libro Puffendorffii de homine & cive subjunctas Observ.* 452. & *Observ.* 453. addatur Beermannus ad Grotium I, II, I, I. p. 104. seq. Neminem præterea sive generatum sive creatum sine obligatione & dependencia concipere possumus. Potestate enim Creatoris, & auspicante hocce Numine Parentes omnes intensis viribus simile sibi aliquid produxerunt, ut eorum, quæ sudore & labore acquisiverunt, ex asse esset hæres, hinc vero statim introducta est obligatio, ut Creatoris primus homo, geniti vero patrium Jus aliquod admitterent, & agnoscerent; imo originem semper venerarentur, quo usque siquidem Capita Generationis, Nutritionis & Tutelæ obtinuerunt, eosque directorium, potestas patria, quin Dominium ipsum nec attenuari nec deleri poterit, id quod egregio testimonio excipit D. D. TITIUS *Observ.* 503.

§. XXI.

Cum RIVETO igitur Exercitatione X. m. I. Caput Geneseos, quibus & Augustinum & Gregorium Magnum accenset, concludo. *Contra nec paucis nec infirmis rationibus probari potest, futuram inter homines aliquam inæqualitatem, & quorundam hominum in alios Imperium.* Quod quidem (1) Ex Capi- te Generationis, (2) Ex differentia sexus, (3) Ex disparitate ætatum, (4) Ex familiarum subortarum consimili statu, (5) Ex Angelorum Prærogativa his tamen criteriis boni ordinis & Imperii non destitu- ta, (6) Tandem ex socialitate strictim adeo confirmavit, explicuit & simul absolvit, ut potestatem, talem liber- tati

tati non repugnasse, neque generosam, & dulcioris arbitrii determinationem, sed solam despoticam & tyrannicam primævæ felicitati fuisse adversam; & hanc quidem ipsam tam Augustinum quam Gregorium respexisse plenius evicerit.

Quicquid itaque(h) de non metuenda ignavia, ubi virtus imperat, adjecit CELEBR. AUTOR, id ad statum primævum maxime quadravit, & cum tamen ibi nec rerum divisibilem proprietatem, nec inæqualitatem hominum, nec directorium ipsum excludere potuit virtus ipsa, quid fieri igitur nunc in misero nostro statu, quem ex virulento peccato miserrimum deprehendimus, & in quo præcipue incuria, ignavia, pigritia, segnities, inertia ac torpedo furunt? nisi rerum proprietas & hominum superesset dominium in homines. Non sine deliciis hac de re legi poterunt verba, quæ PHILOLACHES in *mostellaria* PLAUTI Actu II, Lina I. protulit,

Recordatus, inquit, multum & diu cogitari *ultima verba*, meopte ingenio repperi.

§. XXII.

Ex his ergo hactenus exhibitis & plenius applicatis constare unicuique persuadeor, quomodo Deus (hodego etiam J. N.) qui fecit mundum & omnia, quæ in illo, fecerit ex uno sanguine quodvis genus hominum habitare super totam faciem terræ, definiens præordinata tempora & limitum positionem habitationis eorum? Quomodo porro in Creatione rerum & hominum, & in continuata propagatione utrorumque, & res & homines suis criteriis difficulter pluries si non omnino in communicabilibus instru-

struxerit, ut proprietate rerum constituta, & directorio quin dominio hominum vere generoso introducto, in generationibus & familiarum propagine voluerit tam fidem hominum, quoad societatis Jura suspendere a sancta sua voluntate, ita quidem, ut singuli se velut Universi hujus Conditorem revererentur, semet ipsos observarent & proximo non obessent. Quomodo demum singuli, id quod suum est honestissime curarent, ut privative possiderent, ita tamen ut evenienti omni commoda occasione in necessaria ad esse & bene esse frugalius amico arbitrio, iteratisque vicibus dispensarent, & tam sibi quam aliis praestarent. In quo omni indolem veræ Virtutis adeo non ignorare mihi videor, ut si rem ipsam altius quis penitaverit, hanc & non aliam priorum Bonorum dispensationem, & hominum, quos firmo respectu inæquales agnovimus, directorium mecum statuere posse plus quam convincor. Neque in aliam sententiam trahere me poterit adducta abs CL. HEUMAN-NO respublica formicarum, omnia enim, quæ de formicis, Ebnerus, Aldrovandus, Pantaleon, Cандus Geblerus Cordius, Rittershusius allique & Epigrammata quædam exhibuerunt, & quæ porro de Apibus Aldrovandus & multi alii colligerunt pro nostra militant sententia.

§. XXIII.

Propius jam ad thema meum me accingo, ubi demonstrandum: an nimirum exemplum aliquod, in sequelam ducendum, dictum istud A&tor IV. adferet, & dum (i) AUTOR id multa gratia perorat, dispicendum jam mihi erit amplius, quo usque hoc valeat ar-

E

gumen-

gumentum. Quæ igitur ad veram Exegesin ac scopum & intentionem Spiritus sancti faciunt §. I, II, III. s. plenius absolvit, hinc igitur curandum mihi, ut usum & applicationem caste ac integre instituam.

1) De Vera itaque in Ipso limine Apodixi Biblica sancte notandum, quod alter finis Exegeseos quidem sit USUS Scripturæ ex sensu ejus resultans, qui consistit in conclusionibus, per legitimam, bonamque & pronam consequentiam ex propositionibus Textus recte intellectis profluentibus, Vid: B. D. **CHLADENIUS** Cap. III. de fine Theor Exegeticæ Apter. X. p. 248. ast consequentias sic debere esse comparatas, ut semper ad fontem respiciant, Intentio Spiritus S. postulat. Hinc igitur semper Æthiologia s. ratio aut mediata aut immediata in thesi latere & applicationes s. consequentiæ accurate cum fundamento fidei concordare debent. Hoc vero si in Hypothesi Anabaptistarum & Fanaticorum circa hoc thema quærerem, nullatenus invenirem, accedit.

2) Quod circumstantiæ omnes ac Singulæ ad vivum sint resecandæ, & probe dispiciendum, an in applicatione quadrare possint? quam igitur fallunt & falluntur Adversarii, si hic tale quid deprehendere volunt, nam primo Apostolorum animus nunquam fuit istiusmodi introducendi communionem; ulterius non tan quem, legem exhibuit sed modo retulit, quæ & qualia fuerint Christianismi primordia, ac si demum applicatio est adjicienda, voluit Spiritus Sanctus Christianos veri nominis studiosos esse debere pauperum; sed hæc melius dispalescent, si plena demonstratione exposuero reliquas circumstantias.

§. XXIV.

§. XXIV.

Evincendum igitur 3) quod Apostoli nullatenus intenderint Communionem Bonorum ; Hi enim sancti Viri, qui a summo Episcopo, puta Christo, erant allegati ad colligendam ecclesiam, & quorum officium in eo vertebatur, ut attenderent sibi metipsis & toti gregi, in quo illos Spiritus Sanctus posuerat Episcopos ad pascendam Ecclesiam Dei, quam acquisivit per proprium sanguinem Actor. XX. 28. probe callebant, quæ & qualis summi Numinis sapientissima Oeconomia ; tanquam prudentes præterea & emunctioris naris viri probe memores erant placi- torum Juris Naturæ, hinc cum ad ductum illius saepius Auditores ad saniorem mentem revocarent, quis illos adeo absurdos reputaverit ? ut aliquod conscienciarum, & palmario Ordini Divino, suimet ipsius propriis commodis ac toti ecclesiæ contrarium, approbare unquam potuerint, voluntati vero divinæ illam hypothesin contra niti, ex primo intiitu perspicere poterant, & cum tanquam Doctores Ex. & Applicatores tam Credendorum, quam Agendorum essent, & hæc quod spectat in Dictamine J. N. fundata, ex Bibliois vero lumen fenerantia deprehenderent, quis illos adeo maleferiatos crediderit ; Sanctum præterea revolentes Codicem V. & N. Testamenti, & sigillatim fidei ac morum articulos ex illis eruentes, obvia illis fuit demonstratio, communionem vel omnibus fidei dogmatibus repugnare. Decalogum tanquam normam ac formam Commerciū cum hominibus sancte suscipiendi intuentes, utrique tabulae contra niti hanc malam hypothesin videbant, an Deus, attributa,

buta , providentia & genuina circa singulos cura constare potuit ? nullatenus; homines nimirum , qui & quales erant, luxuriebantur in suis delitiis, & si qui essent demum , qui DEO de collatis beneficiis gratias referrent, vel centum essent , qui hæc omitterent officia ; hinc reliquis omissis firmiter inde credo , nunquam hanc Communionem Bonorum Apostolis in mentem venisse. Multo minus poterit hodierno tempore introduci. Sed ulterius probo, quod Communionio Bonorum locum non invenerit :

§. XXV.

Religio 4) Magistratui & Constitutionibus civilibus non contra nititur , sed ecclesiam in regione esse , multa veneratione excipit. Obsequium ulterius fidem & quæ Civis convenient piii ac Christiani subditi prompte exsolvunt , convicti sunt , sine Principe & Magistratu salutem populo dari non posse Proverb. XI. 14. XXIX. 4. Ef. I. 26 videatur MAGNIFICI MEI PRÆSIDIIS Collegium Disputatorio-Theologicum , & quidem Caput de Magistratu §. VII. seq. p. 556. seq. sed quam contraria hæc thesis Communioni Bonorum sit , quis non advertit? nullum etenim superiorem illi admittere possunt, qui in tali consortio vivunt , & hinc decantata malitia Anabaptistarum , Chiliastrarum & sic porro , exuunt etenim omnia officia , statum naturalem volunt introductum , & ignorantem virtutem comitem eligunt , & quis prævaricationes illorum referre satis potest ? Nunc an istiusmodi malitiam Apostolis & ecclesiæ primitivæ imputare poterimus ? Venerabantur siquidem ex præscripta lege a DEO constitutum Magistratum , Omnis anima , perorat PAULUS Rom.

Rom. XIII. 1., potestatibus super eminentibus subdita esto; non enim est potestas nisi a DEO, sed quæ sunt potestates, a DEO ordinatae sunt. Quare qui se opponit potestati, DEI ordinationi resistit, qui vero resistunt, sibi ipsis judicium accipient. - Hi vero conversi Judæi, si Magistratui operam exsolvere debuissent, vix potuissent, Bona etenim sua omnia contulissent in unum gyrum, ulterius Imperator abs taliusmodi homuncionibus agnosci non potuisset, nam si in illorum cœtu fuisset, ejus jura ac bona fuissent omnibus communia, si extra illum, opposuissent se illi tanquam Tyranno, qui adversaretur unitati fidei, nam sic credidissent, Communionem Bonorum ad essentialia Christianissimi pertinere, sed qualia absurdâ Nonne ipse Salvator emphatice satis dicit: date Cæsari, quæ sunt Cæsaris, DEO, quæ sunt DEI - Hem! an istius modi ecclesiam unquam voluit Christus, & an sancti isti Apostoli talem instituere unquam sunt conati?

§. XXVI.

Verus quia 3) sensus tam dicti quam adæquata intentio Apostolorum fuit delineandi virtutem Christianam, nempe Liberalitatem Ditorum erga fratres suos fidei. Hoc vero sua luce radiat, Apostoli etenim fortean & certe vi & virtute verbi divini ac seria monitione corda credentium eo perduxerunt, ut dotes, quas Christus sangvine suo proprio acquisiverat, penitus advertentes adeo fidem suam in commercio cum fratribus suis fidei vivam declaraverint, ut fortunæ dona liberaliter contulerint ad sublevandam pauperum inopiam, quidquod adeo prompta ac parata fuisse illorum officia, ut cuivis petenti ac illis opibus

E 3

indi-

indigenti sine ulla murmuratione obtulerint, tanquam hi petentes jus aliquod in illas haberent, evincit hoc adhibitum adjectivum *τὸ κοίνον*, quod præcipue ad amicitiam applicari potest, dum verorum is est animus amicorum, ut multa lætitia, & sincero nisu offerant, quicquid in viribus suis relictum est, & dum vocabulum *κοινωνία* plus simplici vice in S. Codice N. Testamenti designet societatem, facile ex natura societatum colligo, non omnia in eo esse communia, sed eo potius vergere, ut nimirum is, qui in amico confortio mecum vivit, transmittat in me officia ista, quæ aut necessitatis, aut commoditatis sunt. vide LEIGHII *Criticam* S. p. 346. Quid jam obstat, me propitia veritate posse concludere, istiusmodi fuisse statum primævæ N. Testam. ecclesiæ, ut consortes & socii fidei probe advertentes, quod & quale sit genuinum Commerciū cum fidei fratribus, bona atque dona fortunæ adspexerint tanquam eum in finem dispensata illis a summo Oecono^mo, ut his ipsis nutrissent proximum suum egenum, & adeo hunc admittere ad interiora suæ benevolentiæ, ut animitus illis quietem ac res ad vitam necessarias concederent, præfertim dum status atque conditio Christianismi in tenera juventute constituti talem animum postularet.

§. XXVII.

Quod quoque non fuerit Communio quædam universalis, patet inde 6) *quia non omnes inde fuerunt sustentati, sed modo pauperes, viduae, sup-* & *oppressi,* & quoque multa ex parte ipsi Ministri ecclesiæ, id quod vel unico poterit probari exemplo, nimirum legimus Capite VI. *A&torum*, *quod in diebus, cum mul-*

multiplicarentur discipuli, factum esse murmur Hellenistarum contra Hebreos, præterirentur in ministerio quotidiano viduæ illorum. Hem! an ibi viri Hellenistæ se volunt sustentatos? an sibi volunt erogatas Eleemosynas? & an sibi volunt subministrari, nullatenus sed viduis, istis qui vietum & amictum fibimetipsis conciliare non possunt, istis qui senio & laboribus confecti, manum labori applicare ulterius non valent, cui robur conciliat dictum Pauli 1. Tim. X. 3. Videlas honora, quæ vere viduæ sunt, *χήραι* sic dicitur vel per Antiphrafin a *χαίρειν*, quod delitiis & oblectamentiscaret, *Chemnitius*. vel a *χήρως* destituor, desolor, orbo. & Apostolus tantum intelligit viduas destitutas alimonia, quod inde patet, quia illa permanet in Ætimologia, emphasi vocis, quam explicat dicendo (postea versu qvinto) esse tales, quæ sola relicta, & orbata omni auxilio amicorum, indiget subelevatione Eleemosynarum ecclesiæ, vid. LEIGHIUS in Critica S. p. 642. & si generalia quoque modo præcepta de diligendo proximo ac refocillando paupere consideramus, perquam multa insuper dicta Biblica quemvis ditiorem eo adstringent, ut fideliter decimas solvant, pauperum sint nutritores, & prompto ac parato animo Eleemosynas dispensent. Quis ignorat præceptum: Diligas proximum sicut temetipsum, & egregium hac de re instantiam videbis Jacob. II, 14. 15. 16. Collationem istam ditiorum munificam cessisse quoque in sustentationem Sacerdotum, ex omnibus circumstantiis colligitur. operarii enim digni erant mercede, & quid quæso æquius, quam ut ditiores & omnes quibus Deus bona temporaria conciliavit, eo ista applicarent, ut hujus Dei gloria eveneretur.

§. XXIX,

Addo rationem (7) quod Communio Bonorum non adfuerit, quia peculia, dominia, proprietates ac domus primis Christianis manserunt, Eedes nimirum an omnes ac singuli vendiderint, suppelletilia an adeo dilapidaverint, ut nulla illis peculiaria remanserint, persuadere mihi penitus non possum, hoc etenim certum manet, ad essentialia nec fidei constitutiva nec consecutiva pertinere, si alias revera ad fuit communio, religionis & Christianismi, multos etenim revera adfuisse, qui peculia sua habuerint, Scriptura ipsa testatur, ut Coriarius Simon Cap. X 6. Maria mater Johannis Cap. XII. - 12. Lydia Cap. XVI. - 15. Philippus Evangelista Cap. XXI. - 8., & quis illos a vera Communione Fidei excludet? & quæso additæ sunt die una, qua prædicaverat Petrus, animæ quasi ter mille, imo quotidie multi sunt additi, dimidiam modo partem dixerim fuisse Hierosolymitanos, jam si considerem, hos omnes quicquid fortuna illis tribuerit Deus, vendidisse, invenio, si vendiderunt, pecuniam acceperunt, sed ad quod conducere potuit, eandem pecuniam pro diversorio, cibis, vestibus expendere fuerunt coacti, quæ vero ista laudanda Oeconomia? nonne potius quivis paterfamilias melius consulere potiusset ecclesiæ, si res familiæ sartæ, tectæ ac in pristino statu permanissent, sed quo me fervida defert penna? an ipsi literæ quoque vim infero? sed dirigat Spiritus S. mentem, ut ejus veritatem assequar! Litera quidem aperta adest, quæ legitur Actor. II. 44. *Omnis credentes erant in Unum, & habebant omnia communia. Imo possessiones & facultates vendebant, & di-*

& dividebant illa omnibus, prout quis opus habebat.
 Sed omnibus circumstantiis rite pensatis, facile patet;
 non omnes tamen hoc fecisse, ulterius non fuisse ne-
 cessitatis, sed libertatis, imo si qui vendiderunt facul-
 tates suas, anne fortean vaticinii Christi memores, de
 excidio Urbis Solymæ, eum in finem id fecerunt, ut
 imminentे periculo effugere possent, & simul quo-
 que pauperibus amicum & liberalem animum exhi-
 bere? Si quoque diviserunt, arguit bona sua hoc illorum
^{εὐεργασίαν}, qua partem bonorum temporalium facile
 effuderint, penitus persvasi, quod Deus largus
 Remunerator duplici modo omnia redintegrare pos-
 set. An ex hoc omni jam sequatur Communio totalis?
 id vix credidissent; potius haud parvam, quid quod
 maximam confusionem inde sequi debuisse.

§. XXIX.

Fortean plures causas, quæ corroborare sen-
 tentiam meam possunt, in promptu haberem,
 sed quoisque tenella hæc allata valeant? & an calcu-
 lum aliqualem mereri possint? Eruditiorum commit-
 to benevolo iudicio: jam vero reliquum mihi
 adhuc manet, an Communio Bonorum hodie juxta
 allatum exemplum in praxin deduci possit? quisque
 ambabus largietur, si alias præcedentia mea argumenta
 aliquale pondus habent. Communione bonorum
 esse hodie absurdissimam, & penitus impossibilem;
 id quod probo: i) quia nulla lex in Veteri Testamento
 de tali Communione habetur, nec exemplum. Dum
 etenim ad commercium cum hominibus spectat, &
 F
 ad

ad augenda commoda pertinere debet, omnino aut locum in cultu Levitico, aut in Decalogo habere debuisse; non vero in Levitico cultu, quia **Hic Christum & ejus justitiam adumbrabat**; ergo in Decalogo: in hac vero nec volam nec vestigium hac de re invenio: Decalogus etenim eadem, ac olim fuit, & hodie est 2) In Novo Testamento Christus nunquam legem de tali **Communione bonorum** tulit, ad unanimem quidem **conspirationem & harmoniam** Christus fideles, Apostolos & totam ecclesiam monuit, ac pauperibus elemosynas erogandas jussit, nuspiam vero totalem **Communionem** introduxit 3) Si forte an exemplum ad- esset, non in exemplum trahendum id statim foret, quia lex nunquam expressa de hac thesi data, & hoc exemplum alionun, quam simili exemplo corroboratum est.

§. XXX.

Adeo multæ 4) sunt constitutæ ac collectæ ecclesiæ abs diversis Apostolis, & dogmata fidei, ac morum illis tanquam sanctum depositum, sunt concredi- ta, nullibi tamen introductam **Communionem Bonorum** advertere potui. Audio JOHANNEM in sua prima Epistola exponentem Auditoribus suis & Charitatem nostram erga DEUM urgentem, ast nullibi comparet adhortatio ad **Communionem Bonorum**: Paulo tritum ac consuetum est annectere suis epistolis Partem practicam, saepius ibi Collectarum & benefacto- rum memor est, ac Eleemosynæ exigit, sed nunquam **Communionem** introducit; Unitatem fidei divinis ar- gumentis syadet, I. Cor. I. 10. Rom. XII. 16. Phil. II. 2. Phil.

Phil. III. 15. nullibi tamen unitatem bonorum. Hinc
salva ac integra, abque communione Bonorum, ecclesia
nostra manere potest, superaedificata super fundamento
Apostolorum & Prophetarum, cujus est angularis Jesus
Christus; Et Communio bonorum ex Quorundam
Novatorum sententia nostram ecclesiam primævæ dif-
formem potius, quam, conformem dabit.

§. XXXI.

Ad ANANIÆ Exemplum quod attinet, caute est
circumspiciendum, quæ in hoc singularia adveni-
unt & quæ ulterius suadent, si fortean Communio
fuisse, illam tum fuisse libertatis, non vero Juris aut ne-
cessitatis, eoque minus hodie in omni ecclesia pro-
pagandam; sed ne hic quidem talem unitatem ad-
verto, quamvis enim ANANIAM atque *Saphiram* co-
gnoverim, vendentes *κήρυξ* suum, perversum tamen
eorum propositum non eo ipso communionem
Bonorum anhelabat, sed singularem munificentiam
præ se ferebat, pium etenim institutum primæ ec-
clesiæ sic detorserant, ac nimiis suæ beneficentiae
officiis perverterant, ut eo ipso gloriam ac sanctita-
tem voluerint aucupari; hypocrisis etenim detestan-
da aderat, quæ comitem habebat ambitionem,
dum liberalitate sua inanem hominum gloriam affe-
ctat; avaritiam, dum prædii, quod *totum* Eccle-
siæ consecravisse videri volebat, partem sibi & suis
reservat, alia ut in censum jam non redigam insti-
tutum hoc concomitantia vitia, quæ leguntur passim
apud Commentarios, ad hunc locum; præsertim apud

F 2

D. AR-

D. ARCLARIUM, in *Commentario Triumvirali.* p. 108. 109. Digitum præcipue intendo in responcionem Petri, cui ex Spiritus S. suggestione innotuerat, quæ fraus Ananiæ? hinc singulari parhesia: οὐχὶ μένον, τοὶ ἔμενε, καὶ προθὲν εὐ Τῇ σῆ εξαστά υπῆρχε; Nonne si mansisset, tibi mansisset, & postquam venditum est, in tua potestate existebat, quæ Verba satis cum Communione Bonorum pugnant, ea etenim est sententia Petri: libera quod nimirum Ananiæ fuerit potestas vel possidendi agrum, vel postea quam vendidisset, totius pretii retinendi, nec ob id habitum fuisse fidelium cœtu indignum. vid. *Arcularius.* l. c. Quæ jam consequentiæ? an sic communio bonorum fuit unquam, aut hodie erit exacta?

§. XXXII.

Duo tantummodo adhibentur exempla in Codice N. T. puta BARNABÆ & ANANIÆ, Hujus quod attinet, egi jam de illo, Barnabam vero suo exemplo aut voluisse aut introduxisse Communionem Bonorum, nulla circumstantia docet: *Erat Levita, Cyprius natione;* Cum existeret ipsi ager, vendidit illum, & attulit pecuniam; sed an concludere possum? hic vendidit agrum suum, ergo omnia reliqua bona? & contulit hæc ad unionem? quo Jure ego sane ne scirem; dum & Patria Cyprus fuit, insuper ager adeo commodus esse illi non poterat, quia Solymæ degebat, præterea huius prædii seu agri privatio pauperem illum reddere non potuit; sed declarat potius Chari-tatem suam, quod promptus puta fuerit ad sublevanda incom-

incommoda pressæ ecclesiæ; an igitur ad normam hujus exempli tota ecclesia potest componi? ast admissa paululum hac thesi: *Barnabas & Ananias* se abdicarunt bonis suis; an omnes hoc obligat? circumstantiæ variant rem: multa haberem, quæ nostris temporibus Communionem B. impossibilem reddunt, sed de proprio ad portum, hoc modo adhuc evicto: eam formam externam, quam tunc temporis admisit ecclesia primitiva, hodie introducere frustaneum esse, nec semper nostris respondere ecclesiis: eg. quis ignorat, quod Novatores obloquantur: In primitiva ecclesia immersos esse infantes totos, hodie vero modo adspergi, ergo nostram ecclesiam non rite hoc sacramento defungi: sed anne Circumstantiæ aliae nobis hîc sunt, quæ tum non erant? eodem modo, si fuisset Communio, de ea sic etiam esset sentiendum.

§. XXXIII.

Hæc igitur sunt, quæ de Communione Bonorum adferre potui, & hoc modo dixero; Si fuit communio, eadem saltem aliqua particularis, | nec omnium bonorum fuit congregatio, sed ut his ipsis penuria pauperum sublevaretur, & commoda ecclesiæ pressæ conservarentur. & hinc nec communionem esse dicendam; nec ad perfectionem Christianismi pertinuisse, imitandam igitur eandem hodie esse, quis dixerit? Si vero Communio Bonorum Juri Naturæ, Revelatio ni, praxi Ecclesiæ Veteris & Novi Testamenti adversatur, quis eam introducendam hodie dixerit? Etsane, quomodo in tota Christiana ecclesia hoc unquam his temporibus esset possibile? Perennet potius super

F 3

nos /

nos bendictio divina, & ducat nos Illius providentia,
ut quotidie in fide crescamus, & in commercio cum
hominibus deprehendamur veri & pii: Introducta ete-
nim Veritate, Charitas tanquam maturus fructus,
mox mox progerminabit, qui proximo proposse &
nosse omnia conferet, quæ tam officia Juris Naturæ
quam S. S. Revelationis ab eo postulant: Non etenim
Communio Bonorum commoda ecclesiæ promo-
bit, sed destruet potius, & quo usque *Anabaptistæ*, *Fa-*
natici, & alii, sua Communione pertigerint, quilibet
videt. Fata potius eadem cum THEUDA, & JU-
DA GALILÆO experti sunt, & adest certe Consilium
GAMALIELIS: *Si est ex hominibus Consilium dissolue-*
tur. Si vero ex DEO est, non potestis dissolvere, ne-
forte etiam cum DEO pugnantes inveniamur Actor:
VI. 35. f. Prius fatis Anabaptistarum saepius respon-
dere, experientia docet. Manet nobis hoc sub fine the-
matis: veram, & firmam non dari Communionem
Bonorum aut ex Natura, aut Scriptura demonstrabilem.
Sed humillimas Summo Numini ex solvo gratias, pro
concessis viribus, & profiteor, primitias has esse Juve-
nis, hinc si a via aberravero, Eruditos ut in
tramitem me reducant, enixe
rogo,

Soli Deo Gloria.

Coll. diss. A. 129 misc. 23